

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kansaneläkelain 66 ja 68 §:n muuttamisesta ja sairausvakuutuslain muuttamisesta sekä laiksi kansaneläkelaitoksen hallintokustannusten enimmäismäärästä vuonna 1993

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että kansaneläkelaitoksen paikallishallintoon kuuluvien sosiaalivakuutustoimikuntien kokoonpanoa supistettaisiin nykyisestään. Kunnanvaltuusto valitsisi jäsenet sosiaalivakuutustoimikuntaan. Jäsenten määrä olisi suhteessa kunnan asukasmäärään siten, että jokaista alkavaa kymmentätuhatta asukasta kohden valittaisiin yksi jäsen. Toimikunnassa pitäisi olla kuitenkin vähintään neljä jäsentä.

Esityksessä ehdotetaan myös, että arvioitaessa valtion osuutta kansaneläkelaitoksen toimin-

tamenoista vuonna 1993 otetaan hallintokustannuksina huomioon enintään 1584 miljoonaa markkaa.

Sosiaalivakuutustoimikunnan jäsenten lukumäärän supistamisen osalta kansaneläkelaitoksen hallintokustannukset pienenevät muutamalla miljoonalla ja hallintokustannusten enimmäismäärän arvioinnilla noin 80 miljoonaa markkaa.

Esitys liittyy valtion talousarvioesitykseen vuodelle 1993 ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Sosiaalivakuutustoimikunnan kokoonpano

Sosiaalivakuutustoimikunnat ovat osa kansaneläkelaitoksen paikallishallintoa. Toimikuntien kokoonpano ja jäseniä koskevat säännökset sisältyvät kansaneläkelakiin (347/56) ja sairausvakuutuslakiin (364/63).

Kansaneläkelaitoksen paikallishallintoa varten maa on jaettu 210 vakuutuspiiriin, joissa jokaisessa on sosiaalivakuutustoiminta. Kansaneläkelaitos voi tarvittaessa määrätä, että vakuutuspiirissä on useampia sosiaalivakuutustoimikuntia. Näin on menetelty suurimmissa vakuutuspiireissä. Yhteensä sosiaalivakuutustoimikuntia on 223. Toimikunta voi toimia jaostoihin jakautuneena. Käytännössä toimi-

kunnat toimivat jakautuneena kahteen jaostoon, jotka kokoontuvat vuorotellen. Jaostojen tehtävissä ei ole eroja.

Sosiaalivakuutustoimikuntaan kuuluu 11 jäsentä: kansaneläkelaitoksen määräämät puheenjohtaja ja kaksi lääkärijäsentä sekä kunnanvaltuuston toimikaudekseen valitsemat vakuutettujen olosuhteiden tuntemusta edustavat kahdeksan luottamushenkilöä. Jos vakuutuspiiriin kuuluu useampia kuntia, jokainen niistä valitsee omat jäsenensä toimikuntaan. Sosiaalivakuutustoimikunnissa on luottamushenkilöitä yhteensä noin 4 360 ja varamiehiä noin 3 780.

Sosiaalivakuutustoimikuntien tehtävänä on ratkaista sairausvakuutuslain ja työttömyysturvalain (602/84) mukaisia etuuksia koskevat asiat. Kansaneläkelaitos voi kuitenkin siirtää asioiden käsittelyn paikallistoimiston toimihen-

kielöiden ratkaistaviksi. Käytännössä paikallistoimistossa ratkaistavaksi on sairausvakuutusasioista siirretty muun muassa sairaanhoitokorvausten ratkaiseminen, äitiys-, erityisäitiys-, isyys- ja vanhempainrahan sekä erityishoitora-
han myöntäminen sekä päivärahahan myöntäminen eräissä tapauksissa. Sairauspäiväraha-
asioista käsitellään toimikunnissa noin 15 % ja muista sairausvakuutuslain mukaisista asioista alle 3 %.

Työttömyysturva-asioista paikallistoimistoon on siirretty peruspäivärahan myöntäminen. Toimikunnissa käsitellään peruspäiväraha-
asioista alle 15 %. Eläkevakuutuksessa toimi-
kunta toimii lausunnon antajana eräissä kokonaisvaltaista arviointia edellyttävissä asioissa sekä vahvistaa vuositulon tarveharkintaisia eläkkeitä tai eläkkeenosia haettaessa.

Sosiaalivakuutustoimikunnissa käsiteltiin vuonna 1991 yhteensä noin 195 000 asiaa. Niistä sairauspäiväraharatkaisuja oli 110 128, vanhempainraha-asioita 3 658, erityishoitora-
asioita 1 844, erityiskorvattavia lääkkeitä koskevia asioita 1 415, työttömyysturvan peruspäiväraharatkaisuja 50 031 sekä eläkeasioita 28 099.

Toimikunnan työskentelytapa on nykyisellään hidas ja epätarkoituksenmukainen. Toimikunnat ovat suuria ja ne toimivat jaostoihin jakautuneina. Nykyisen käytännön mukainen jaostojako ei kuitenkaan ole tehtävien kannalta tarkoituksenmukainen. Pienillä paikkakunnilla on toimikunnassa käsiteltäviä asioita vähän ja toimikunta kokoontuu harvoin, mikä hidastaa asioiden käsittelyä.

Sosiaalivakuutustoimikunnan toimintaa voitaisiin tehostaa tarkistamalla toimikunnan kokoonpanoa. Toimikuntien nykyistä jäsenmäärää tulisi supistaa. Toimikunnan jäsenet tulisi edelleen valita vakuutuspiiriin kuuluvista kunnista. Sen sijaan lääkärijäsentä ei enää valittaisi. Tarvittaessa toimikunta voisi käyttää hyväkseen paikallistoimiston lääketieteellistä asiantuntemusta.

Esityksen mukaan sosiaalivakuutustoimikunnan jäsenten määrä vähenisi 11 jäsenestä pääsääntöisesti 4—6 jäseneseen. Asianomainen kunnanvaltuusto valitsisi toimikuntaan tarpeellisen määrän vakuutettujen olosuhteiden tuntemusta edustavia jäseniä ja jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Kunnan valitsevien jäsenten määrä olisi suhteessa kunnan asukasmäärään siten, että jokaista alkavaa kymmentätuhatta asukasta

kohden valittaisiin yksi jäsen. Jokaisessa toimikunnassa tulisi olla kuitenkin vähintään neljä jäsentä. Kansaneläkelaitos voisi tarvittaessa päättää jäsenten enimmäismäärästä. Toimikunta voisi tarvittaessa toimia myös jaostoihin jakautuneena. Kunnan valitsemiin luottamushenkilöihin noudatettaisiin soveltuvin osin kunnallislain (953/76) luottamushenkilöitä koskevia säännöksiä.

Toimikunnan kokoonpanoa koskevat säännökset esitetään otettaviksi vain kansaneläkelakiin, jossa kansaneläkelaitoksen organisaatioita ja hallintoa koskevat säännökset muutenkin ovat. Sairausvakuutuslain toimikunnan kokoonpanoa koskevat säännökset ehdotetaan kumottaviksi.

1.2. Kansaneläkelaitoksen hallintokustannukset

Kansaneläkelain 58 §:n ja sairausvakuutuslain 59 §:n mukaan kansaneläkelaitoksen hallintokustannukset jakautuvat laitoksen rahastojen kesken siten, että 40 % niistä kuuluu kansaneläkerahaston ja 60 % sairausvakuutusrahaston osalle.

Valtion osuutta kansaneläkelain 59 §:n ja sairausvakuutuslain 59 §:n mukaan laskettaessa kansaneläkelaitoksen hallintokustannuksille ei ole säädetty mitään enimmäismäärää.

Vaikka kansaneläkelaitoksen toiminta on tehostunut siten, että hallintokustannuksia voidaan arvioida säästyvän vuonna 1993 kaikkiaan noin 80 miljoonaa markkaa, on tarkoituksenmukaista, että valtioneuvoston 14 päivänä lokakuuta 1992 tekemän periaatepäätöksen mukaisesti myös kansaneläkelaitoksen hallintomenoista, jotka rahoitetaan julkisin varoin, säästetään. Tarkoitus on, että vuodesta 1994 alkaen kansaneläkelaitokselle laaditaan hallintokustannusten laskentanormi, jossa määrätään valtion osuudessa huomioon otettavat toimintamenot. Normi voisi perustua ratkaisuja maksutapahtumien hinnoitteluun. Asiaa valmistelemaan asetetaan työryhmä.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan, että vuoden 1993 valtion osuutta kansaneläkelaitoksen menoista laskettaessa otetaan hallintokustannuksina huomioon enintään 1584 miljoonaa markkaa Näin säästyy kansaneläkerahaston osalta noin 35 miljoonaa markkaa ja sairausvakuutusra-

haston osalta noin 45 miljoonaa markkaa valtion menoja. Asiasta ehdotetaan säädettäväksi erillisellä lailla.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Toimikunnan jäsenille maksettiin vuonna 1991 ansionmenetykskorvauksia, kokouspalkkioita ja matkakustannusten korvauksia noin 14,7 miljoonaa markkaa. Toimikunnan jäsenen määrän väheneminen neljäsosaan nykyisestä vähentäisi huomattavasti korvausten ja palkkioiden määrää. Uudistus vähentäisi kustannuksia myös toiminnan tehostuessa, mutta

kustannussäästön määrää on vaikea arvioida.

Enimmäisrajan asettaminen vuonna 1993 kansaneläkelaitoksen hallintokustannuksille valtion osuutta arvioitaessa säästää valtion menoja kansaneläkerahaston osalta noin 35 miljoonaa markkaa ja sairausvakuutusrahaston osalta noin 45 miljoonaa markkaa.

Esitys liittyy valtion talousarvioesitykseen vuodelle 1993 ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveystoiministeriössä virkatyönä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Kansaneläkelaki

66 §. Pykälässä säädetään sosiaalivakuutus- toimikunnan kokoonpanosta. Vakuutuspiiriin kuuluvan kunnan valitseminen määrää olisi suhteessa kunnan asukasmäärään siten, että kunta valitsisi toimikuntaan yhden jäsenen jokaista alkavaa kymmentätuhatta asukasta kohti. Jokaisessa toimikunnassa olisi kuitenkin aina vähintään neljä jäsentä. Asukasluvultaan suurissa kunnissa voidaan jäsenmäärä rajoittaa tarvetta vastaavaksi. Toimikunta voisi toimia jaostoihin jakautuneena sellaisissa vakuutuspiireissä, joissa kunnan asukasmäärän tai kuntien suuren määrän vuoksi toimikunnista tulisi liian suuria.

Sellaisissa vakuutuspiireissä, joihin kuuluu kaksi tai useampia kuntia, toimikunta ei käsitelisi asioita enää kuntakohtaisesti vaan toimikunta voisi käsitellä kaikkien vakuutuspiirin vakuutettujen sosiaalivakuutusasioita.

Toimikuntaan ei ehdoteta lääkärijäsentä. Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistoissa on vuodesta 1988 ollut asiantuntijalääkäri, jonka asiantuntemusta voidaan käyttää hyväksi jo asiaa valmisteltaessa tai häntä voidaan kuulla toimikunnan kokouksessa. Jos kysymyksessä on lääkärin asiantuntemusta edellyttävä asia, lääkärin tulee olla kokouksessa läsnä.

Kunnanvaltuuston valitsemiin luottamushen-

kilöihin noudatettaisiin soveltuvin osin kunnallislain luottamushenkilöitä koskevia säännöksiä. Tämä koskisi lähinnä kunnallislain 2 luvun säännöksiä kuten luottamushenkilön valitsemista, tehtävästä kieltäytymistä, toimikauden pituutta sekä tehtävästä vapauttamista. Kunnallislain 20 ja 21 §:n säännöksiä ei ole tarkoitettu sovellettaviksi sosiaalivakuutus- toimikunnan jäseniin. Heillä ei olisi luottamushenkilöiden oikeutta saada kunnalta tietoja. Kansaneläkelaitos suorittaisi jäsenen palkkiot ja muut korvaukset kuten ennenkin.

Toimikunnan jäsenen esteellisyys määräytyisi hallintomenettelylain perusteella. Tämä olisi perusteltua siksi, että toimikunnan jäseniin sovellettaisiin samoja esteellisyysperusteita kuin kansaneläkelaitoksen toimihenkilöihin.

68 §. Pykälä vastaa asiasisällöltään voimassa olevaa säännöstä, kuitenkin siten, että pykälästä on poistettu maininta siitä, että sosiaalivakuutus- toimikunnan puheenjohtajana toimii paikallistoimiston johtaja tai muu kansaneläkelaitoksen määräämä henkilö. Toimikunta valitsi 66 §:n perusteella puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan. Lisäksi pykälästä on poistettu maininta alue- ja paikallistoimistojen henkilökunnan nimittämisestä. Henkilökunnan nimittää eräitä johtavia toimihenkilöitä lukuun ottamatta kansaneläkelaitoksen hallitus, ellei nimitysoikeutta ole siirretty asianomaisille esimiehille.

1.2. Sairausvakuutuslaki

45 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Säännös on täysin samansisältöinen kuin kansaneläkelain 68 §. Kansaneläkelaitoksen organisaatiota ja sosiaalivakuutustoimikuntia koskevat säännökset ehdotetaan otettaviksi vain kansaneläkelakiin.

47 §. Pykälän 3 momentti ehdotetaan kumottavaksi. Momentti koskee sosiaalivakuutustoimikunnan puheenjohtajalta vaadittavaa pätevyyttä. Sosiaalivakuutustoimikunnasta ehdotetaan säädettäväksi kansaneläkelaisia.

71 §. Sosiaalivakuutuslautakunnan ja tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydestä säädetään oikeudenkäymiskaassa. Sosiaalivakuutustoimikunnan jäsenten esteellisyys määräytyisi hallintomenettelylain perusteella.

1.

Laki

kansaneläkelain 66 ja 68 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 66 § ja 68 §, sellaisina kuin ne ovat 6 päivänä kesäkuuta 1974 annetussa laissa (451/74), seuraavasti:

66 §

Jokaisessa vakuutuspiirissä on sosiaalivakuutustoimikunta. Vakuutuspiiriin kuuluvan kunnan kunnanvaltuusto tai, jos vakuutuspiiriin kuuluu useampia kuntia, kunkin kunnan kunnanvaltuusto valitsee toimikaudekseen toimikuntaan tarpeellisen määrän vakuutettujen olosuhteiden tuntemusta edustavia jäseniä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen siten, että jokaista alkavaa kymmentätuhatta asukasta kohden valitaan yksi jäsen. Jokaisessa toimikunnassa tulee olla vähintään neljä jäsentä. Eläkelaitos voi päättää jäsenten enimmäismäärästä. Sosiaalivakuutustoimikunta voi toimia jaostoihin jakautuneena siten kun eläkelaitos määrää.

Sosiaalivakuutustoimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Toimikunta ja sen jaosto on päätösvaltainen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ja kahden muun jäsenen ollessa läsnä.

Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyk-

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993, jolloin uudet sosiaalivakuutustoimikunnat aloittavat toimintansa. Ahvenanmaalla uudet sosiaalivakuutustoimikunnat ovat aloittaneet toimintansa 1 päivänä tammikuuta 1992. Siellä toimikunnan kokoonpanon muuttaminen voitaisiin toteuttaa nykyisen toimikunnan toimikauden päättyessä vuonna 1996.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

sestä ja josta ei ole pyydetty eläkelaitoksen lääkärin lausuntoa tai jos ratkaisu tulisi poikkeamaan lääkärin lausunnosta, tulee lääkärin olla läsnä toimikunnan kokouksessa asiaa käsiteltäessä.

Sosiaalivakuutustoimikunnan jäsenestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnallislaissa säädetään luottamushenkilöstä. Toimikunnan jäsenen esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintomenettelylaissa (598/82) säädetään.

68 §

Vakuutuspiirissä on eläkelaitoksen paikallistoimisto, jonka sijaintikunnan eläkelaitos määrää kuultuaan asianomaisia kunnanhallituksia, jos vakuutuspiiri käsittää useampia kuntia. Eläkelaitoksella on oikeus erityisten syiden niin vaatiessa ja kuultuaan asianomaisia kunnanhallituksia sijoittaa toimisto piiriin ulkopuolelle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993. Ahvenanmaan maakunnan osalta lakia sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1996 lukien.

2.

Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 43—45 § ja 47 §:n 3 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 43 §:n 1 ja 2 momentti sekä 45 § 6 päivänä kesäkuuta 1974 annetussa laissa (452/74) ja 43 §:n 4 momentti 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetussa laissa (464/69), sekä *muutetaan* 71 § seuraavasti:

71 §

Sosiaalivakuutuslautakunnan ja tarkastuslautakunnan jäsenen esteellisyydestä on voimassa, mitä oikeudenkäynniskaareissa tuomarin esteellisyydestä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1993. Ahvenanmaan maakunnan osalta lakia sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammi-kuuta 1996 lukien.

3.

Laki kansaneläkelaitoksen hallintokustannusten enimmäismäärästä vuonna 1993

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sen estämättä, mitä kansaneläkelaiissa (347/56) ja sairausvakuutuslaissa (364/63) säädetään kansaneläkelaitoksen hallintokustannuksista, valtion osuutta vuonna 1993 kansaneläkelaitoksen menoista laskettaessa hallinto-

kustannuksina otetaan huomioon enintään 1584 miljoonaa markkaa.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1993.

Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 1992

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Jorma Huuhtanen*

1.

Laki**kansaneläkelain 66 ja 68 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 66 ja 68 §, sellaisina kuin ne ovat 6 päivänä kesäkuuta 1974 annetussa laissa (451/74), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

66 §

Jokaisessa vakuutuspiirissä on *yksitoistajäseninen* sosiaalivakuutustoimikunta. Kansaneläkelaitos voi tarvittaessa määrätä, että vakuutuspiirissä on useampia sosiaalivakuutustoimikuntia. Toimikunta voi toimia jaostoihin jaettuna sen mukaan kuin kansaneläkelaitos määrää.

Sosiaalivakuutustoimikuntaan kuuluu kansaneläkelaitoksen määräämä puheenjohtaja ja kaksi kansaneläkelaitoksen asianomaista lääninhallitusta kuultuaan neljäksi vuodeksi kellaan määräämää lääkärijäsentä sekä asianomaisen kunnallisvaltuuston toimikaudekseen valitsevat vakuutettujen olosuhteiden tuntemusta edustavat kahdeksan jäsentä. Jos sosiaalivakuutustoimikunnan alue käsittää useampia kuntia, kunkin kunnan kunnallisvaltuusto valitsee jäsenensä toimikuntaan, jolloin kukin jäsen osallistuu vain oman kuntansa sosiaalivakuutusasioiden käsittelyyn. Sosiaalivakuutustoimikunnan puheenjohtajalla on henkilökohtainen varamies ja muilla jäsenillä tarpeellinen määrä henkilökohtaisia varamiehiä. Jaostojen puheenjohtajat ja näiden varamiehet toimikunta valitsee keskuudestaan, kuitenkin niin että toimikunnan puheenjohtajaa ei voida valita jaoston puheenjohtaksi eikä jäseneksi. Toimikunta ja sen jaosto on päätösvaltainen puheenjohtajan tai hänen varamiehensä ja kahden muun jäsenen ollessa saapuvilla. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee lääkärijäsenen olla saapuvilla.

Ehdotus

66 §

Jokaisessa vakuutuspiirissä on sosiaalivakuutustoimikunta. *Vakuutuspiiriin kuuluvan kunnan kunnanvaltuusto, tai jos vakuutuspiiriin kuuluu useampia kuntia, kunkin kunnan kunnanvaltuusto valitsee toimikaudekseen toimikuntaan tarpeellisen määrän vakuutettujen olosuhteiden tuntemusta edustavia jäseniä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen siten, että jokaista alkavaa kymmentuhatta asukasta kohden valitaan yksi jäsen. Jokaisessa toimikunnassa tulee olla vähintään neljä jäsentä. Eläkelaitos voi päättää jäsenten enimmäismäärästä. Sosiaalivakuutustoimikunta voi toimia jaostoihin jakautuneena siten kuin eläkelaitos määrää.*

Sosiaalivakuutustoimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Toimikunta ja sen jaosto on päätösvaltainen puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan ja kahden muun jäsenen ollessa läsnä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Edellä 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi sosiaalivakuutustoimikunnasta on voimassa, mitä on säädetty sairausvakuutuslain 43 §:n 3 ja 4 momentissa, 44 §:ssä, 47 §:n 2 momentissa.

68 §

Vakuutuspiirissä on kansaneläkelaitoksen paikallistoimisto, jonka sijaintikunnan kansaneläkelaitos määrää kuultuaan asianomaisia kunnallishallituksia, mikä vakuutuspiiri käsittää useampia kuntia. Kansaneläkelaitoksella on oikeus erityisten syiden niin vaatiessa ja kuultuaan asianomaisia kunnallishallituksia sijoittaa toimisto piirin ulkopuolella. *Toimiston johtaja toimii, mikäli kansaneläkelaitos ei toisin määrää, sosiaalivakuutustoimikunnan puheenjohtajana. Toimiston henkilökunnan nimittää kansaneläkelaitos, mikäli se ei ole uskonut nimittämistä aluetoimiston tai paikallistoimiston johtajalle.*

Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä ja josta ei ole pyydetty eläkelaitoksen lääkärin lausuntoa tai jos ratkaisu tulisi poikkeamaan lääkärin lausunnosta, tulee lääkärin olla läsnä toimikunnan kokouksessa asiaa käsiteltäessä.

Sosiaalivakuutustoimikunnan jäsenestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnallislaisissa säädetään luottamushenkilöstä. Toimikunnan jäsenen esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintomenettelylaissa (598/82) säädetään.

68 §

Vakuutuspiirissä on eläkelaitoksen paikallistoimisto, jonka sijaintikunnan eläkelaitos määrää kuultuaan asianomaisia kunnanhallituksia, jos vakuutuspiiri käsittää useampia kuntia. *Eläkelaitoksella on oikeus erityisten syiden niin vaatiessa ja kuultuaan asianomaisia kunnanhallituksia sijoittaa toimisto piirin ulkopuolelle.*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993. Ahvenanmaan maakunnan osalta lakia sovelletaan kuitenkin 1 päivänä tammikuuta 1996.

2.

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 43—45 § ja 47 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 43 §:n 1 ja 2 momentti sekä 45 § 6 päivänä kesäkuuta 1974 annetussa laissa (452/74) ja 43 §:n 4 momentti 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetussa laissa (464/69), sekä muutetaan 71 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

43 §

Jokaisessa vakuutuspiirissä on yksitoistajäseninen sosiaalivakuutustoimikunta. Kansaneläkelaitos voi tarvittaessa määrätä, että vakuutuspiirissä on useampia sosiaalivakuutustoimikuntia. Toimikunta voi toimia jaostoihin jaettuna sen mukaan kuin kansaneläkelaitos määrää.

Sosiaalivakuutustoimikuntaan kuuluu kansaneläkelaitoksen määräämä puheenjohtaja ja kaksi kansaneläkelaitoksen asianomaista lääninhallitusta kuultuaan neljäksi vuodeksi kerrallaan määräämää lääkärijäsentä sekä asianomaisen kunnallisvaltuuston toimikaudekseen valitsevat vakuutettujen olosuhteiden tuntemusta edustavat kahdeksan jäsentä. Jos sosiaalivakuutustoimikunnan alue käsittää useampia kuntia, kunkin kunnan kunnallisvaltuusto valitsee jäsenensä toimikuntaan, jolloin kukin jäsen osallistuu vain oman kuntansa sosiaalivakuutusasioiden käsitteilyyn. Sosiaalivakuutustoimikunnan puheenjohtajalla on henkilökohtainen varamies ja muilla jäsenillä tarpellinen määrä henkilökohtaisia varamiehiä. Jaostojen puheenjohtajat ja näiden varamiehet toimikunta valitsee keskuudestaan, kuitenkin niin, että toimikunnan puheenjohtajaa ei voida valita jaoston puheenjohtajaksi eikä jäseneksi. Toimikunta ja sen jaosto on päätösvaltainen puheenjohtajan tai hänen varamiehensä ja kahden muun jäsenen ollessa saapuvilla.

Kunnallisvaltuuston sairausvakuutustoimikuntaan valitsema jäsen tai hänen varamiehensä voi kieltäytyä toimesta, jos hän on täyttänyt 60 vuotta taikka jos hän on neljän lähinnä edellisen vuoden aikana toiminut toimikunnan jäsenenä tai kunnallisvaltuuston, kunnallishallituksen tai kunnallisen lautakunnan puheenjohtajana.

Kunnallisvaltuuston valitsemien sairausvakuutustoimikunnan jäsenten toimikaudesta ja heidän toimessa pysymisestään on voimassa soveltavin

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

osin, mitä kunnallisten lautakuntien toimikaudesta ja luottamustoimessa olevien toimessa pysymisestä on kunnallislaissa (642/48) säädetty.

44 §

Kansaneläkelaitos ja lääninhallitus voivat vapauttaa sairausvakuutustoimikuntaan määräämänsä jäsenen, jos hän on toiminnallaan tai käyttäytymisellään sairausvakuutustoimikunnassa tai sen ulkopuolella tahi tehtäviensä laiminlyömisellä osoittanut, ettei hän ansaitse sitä luottamusta tai kunnioitusta, jota hänen asemansa toimikunnan jäsenenä edellyttää. Sama oikeus on kunnallisvaltuustolla valitsemansa jäsenen kohdalla.

(kumotaan)

Vapauttamispäätöksestä saa valittaa siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa 24 päivänä maaliskuuta 1950 annetussa laissa (154/50) on säädetty, ja on valitus tehtävä kansaneläkelaitoksen ja lääninhallituksen päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen sekä kunnallisvaltuuston päätöksestä lääninoikeuteen. Vapauttamispäätöstä on valituksesta huolimatta heti noudatettava.

45 §

Vakuutuspiirissä on kansaneläkelaitoksen paikallistoimisto, jonka sijaintikunnan kansaneläkelaitos määrää kuultuaan asianomaisia kunnallishallituksia, mikäli vakuutuspiiri käsittää useampia kuntia. Kansaneläkelaitoksella on oikeus erityisten syiden niin vaatiessa ja kuultuaan asianomaisia kunnallishallituksia sijoittaa toimisto piirin ulkopuolelle. Toimiston johtaja toimii, mikäli kansaneläkelaitos ei toisin määrää, sosiaalivakuutustoimikunnan puheenjohtajana. Toimiston henkilökunnan nimittää kansaneläkelaitos, mikäli se ei ole uskonut nimittämistä aluetoimiston tai paikallistoimiston johtajalle.

(kumotaan)

47 §

Sairausvakuutustoimikunnan puheenjohtajalta vaadittavasta pätevyydestä säädetään asetuksella.

(3 mom. kumotaan)

71 §

Sairausvakuutustoimikunnan ja -lautakunnan sekä tarkastuslautakunnan jäsenen esteellisyydestä on voimassa, mitä oikeudenkäymiskaareissa on tuomarin esteellisyydestä säädetty.

71 §

Sosiaalivakuutuslautakunnan ja tarkastuslautakunnan jäsenen esteellisyydestä on voimassa, mitä oikeudenkäymiskaareissa tuomarin esteellisyydestä säädetään.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993. Ahvenanmaan maakunnan osalta lakia sovelletaan kuitenkin 1 päivänä tammikuuta 1996.
